

Texte intégral de la réponse de Marc Szalamacha à la Question du 11 mars 2012.

La question était : « Qui pourrait me transcrire les paroles de *Rock*
☞ *Roll emigracyjny* ? : *Tańcowała ryba z rakiem ...* »

Merci Marc pour ta réponse circonstanciée et pleine d'humour. ZEDER

Quelques éclaircissements sont tout de même nécessaires avant que vous ne découvriez les paroles de cette chanson écrites par Zofia Rogoszówna.

Comme vous pouvez le lire ci-dessous, son année de naissance (1881, 1882 ou 1890) est encore assez incertaine. En effet, Józef Rogosz, le père de Zofia, déjà atteint d'Alzheimer, a donc été déclaré 3 fois la naissance de sa fille. Les mutations en Pologne étant à l'époque courantes, ce sont donc trois responsables de l'état civil qui ont enregistré cette naissance. « *Zofia Rogoszówna urodziła się pod Stryjem w 1881 lub 1882, starsze źródła podają rok 1890. Ojciec pisarki Józef Rogosz znany był jako publicysta i pisarz.*

Zapoczątkowała adaptowanie utworów ludowych w literaturze dla dzieci.

Dzięki niej znamy ludową wersję rymowanki Tańcowały dwa Michały. Zofia Rogoszówna zmarła przedwcześnie 10 maja 1921 roku, w Szczawnicy. Pochowana została na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. »

Sur le plan agronomique, il est en effet, tout à fait intéressant et captivant qu'une personne se pose cette question sur le « *pasternak* ». Tout le monde connaît les bienfaits cette apiacée qu'est le *Pastinaca sativa* : le panais.

“W piosence było "Tańcowała ryba z rakiem, a marchewka z pasternakiem"! Pasternak jest jeszcze składnikiem przypraw typu "Vegeta", a ja bym chciała posiać w ogrodzie i moje pytanie brzmi: czy ktos ma doświadczenie? czy to uprawia się jak np. marchew? czy nać jest jadalna (jak u pietruszki), czy niejadalna (jak u marchewki)?”

Ma réponse est directe et sans ambiguïté: oui, on peut manger le panais et à fortiori, le semer (graines en vente chez Gam'Vert, chez Truffaut ou par l'intermédiaire de ma tante Wanda de Zbęchy -10 Zł et 6 mois d'attente).

Certains pourraient s'interroger également sur le sens historique, philosophique, sociologique voire anthropologique de cette chanson. Ils auraient raison !

« W Polsce Środa Popielcowa zwyczajowo zwana była Wstępną Środą. Wtorek przed nią zapustnym, a czwartek tygodnia zeszłego tłustym, którego nazwa utrzymała się do dzisiaj. W dzień ten w wielu domach dzieci śpiewały przyśpiewkę: "Witaj pączku na widelec, bo nadchodzi już Popielec. Tańcowała ryba z rakiem, a pietruszka z pasternakiem". W części Polski, jeszcze do lat 30-tych XX wieku dzień Środy Popielcowej nie był traktowany jako postny. Dopiero po wieczornym nabożeństwie rozpoczynał się okres Wielkiego Postu. W domostwach chowano wszelkie patelnie, wielkie rondle; czyszcząc je uprzednio dokładnie.»

Les Claudiophiles Lukasiwiczien seront quant à eux touchés par l'évolution de cette œuvre vers une variation pour 2 pianos.

« *Wariacje na temat ludowy śląski "Tańcowała ryba z rakiem" na dwa fortepiany (1953)* »

Ainsi que par l'interprétation américano-dollaro-polono-góralo facétieuse de Kowalkowski, Chet & John Jaworski - Sing Original Old Country Songs à \$ 14.88, transport en sus.

Je vous livre enfin le texte régional et original de cette œuvrette, issu du folklore de la région de Śląsk, Rybnik, Gliwice, et plus précisément de Kamień pod Rzędówką.

Je me dois de vous rappeler que Rybnik est jumelé avec la ville de Liévin, tandis que Gliwice avec Valenciennes.

Je m'en voudrais -racines obligent- de passer sous silence, le fait que Kamień pod Rzędówką est jumelé avec Hersin-Coupigny.

Voici les paroles de *Rock'en Roll emigracyjny* :

z p. Rybnickiego i wszędzie.

*Tańcowała ryba z rakiem, A cebula z pasternakiem;
Pietruszka się dziwowała, Jak cebula tańcowała.
Tańcowała wódka z banią,
Grochowionka z mietlą za nią; Dziwajcie się, ludkowie, Jak ta mietła tańczy.*

z p. Gliwickiego.

Cztery mile za Opawą, Ożenił się wróbel z kawą. Wszystkich ptaków dał powołać, Jeny sowy dał zaniechać. A sowa się dowiedziała, Na wesele przyleciała. Siadła sobie na zapiecku, Dała se grać po niemiecku Siadła sobie na tańcuszku, Dala se grać po francusku. Wziął ja wróbel jeden w taniec, Złamał jój ten mały palec. Idźże, idźże, ty oźralcu, Nie depc mi po moim palcu. Bo kieby nie twoi goście, Trzeszczałyby w tobie kości.

La version originale comporte un couplet sur une vieille querelle germano-polonaise où on suggère que le diable emporte le Zeppelin de Ferdinand: « *Diabli wzięli Zeppelina...* ».

Et si vous écoutez bien l'interprétation du KSMP Rouvroy, écrite par Ratajski et le curé Grabas en 1961, il s'agit d'une compilation de textes originaux et de textes issus de l'imagination souvent débordante, pétulante, penaude, bigarrée, humoristique voire cocasse de l'émigration polonaise.

Il suffit de consulter les textes des chansons des orchestres d'origine polonaise de la région où l'on retrouve les influences des ślązoki, des pyry poznańskie, des westfaloki sans oublier les ch'tis, bien sur.

Uoj dana dana, Bum cykcyk, Fajduli...obligent !

Marc Szalamacha 14 mars 2012.

Note de la rédaction : En France aussi, la célèbre **Etoile des neiges** de Jacques Plante en 1949 a bénéficié d'un lifting Rock & Roll en 1987. Ecoutez la version d'**Etoile des neiges** par Simon et les Modanais <http://www.youtube.com/watch?v=UC-Fb3JYLyI> Intéressant !